

Sygn. akt SDI 19/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba (sprawozdawca)

SSN Piotr Mirek

Protokolant Anna Kuras

przy udziale Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców
Prawnych Jarosława Sobutki,

w sprawie **radcy prawnego L. M.**,

obwinionego z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 22⁷ ust. 1 i 3, art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy z
dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i art. 45 ust. 3 Kodeksu Etyki
Radcy Prawnego,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 19 września 2017 r.

kasacji wniesionej przez obwinionego

od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych
w [...] z dnia 20 września 2016 r.,

utrzymującego w mocy orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej
Izby Radców Prawnych w [...] z dnia 3 marca 2016 r.

**uchyła zaskarżone orzeczenie i sprawę przekazuje do
ponownego rozpoznania Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu
Krajowej Izby Radców Prawnych.**

UZASADNIENIE

Radca prawny **L. M.** stanął pod zarzutem tego, że:

- w okresie od dnia 2 stycznia 2012r. do października 2014r. wykonywał zawód radcy prawnego, będąc zatrudnionym na podstawie umowy o pracę w spółce M. na stanowisku radcy prawnego, w sytuacji zwieszenia wykonywania zawodu radcy prawnego uchwałą rady OIRP w [...] z dnia 10 czerwca 2011r. nr 189/VIII/11

tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 22 ust. 1 i 3, art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2014r., poz. 637 ze zm.) w zw. z art. 6 i art. 45 ust.3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...] orzeczeniem z dnia 3 marca 2016r. uznał obwinionego za winnego popełnienia zarzuconego mu czynu i wymierzył za to karę pieniężną w wysokości 2 000 zł.

L. M. odwołał się od tego rozstrzygnięcia podnosząc zarzut:

- błędu w ustaleniach faktycznych mającego wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, polegającego na błędnym przyjęciu, iż materiał dowodowy zgromadzony w toku postępowania uzasadniał przypisanie sprawstwa zarzuconego czynu, podczas gdy prawidłowa i kompleksowa ocena materiału dowodowego, w szczególności konsekwentnych wyjaśnień obwinionego sprzeciwiała się temu.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w [...] po rozpoznaniu odwołania obwinionego, orzeczeniem z dnia 20 września 2016r. utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Od tego rozstrzygnięcia kasację złożył obwiniony podnosząc w niej zarzuty:

1/ rażącego naruszenia prawa polegającego na obrazie przepisów art. 64 ust.1, art. 22 ⁷ ust.1 i 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych,

2/ rażącej niewspółmierności wymierzonej kary.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja złożona przez obwinionego okazała się skuteczna.

Bezspornie skargę sporządzoną przez obwinionego należy ocenić jako wyjątkowo lakoniczną, mało precyzyjną i niejasną. Czytając jej uzasadnienie trudno ustalić w czym obwiniony upatruje wady przeprowadzonego postępowania dyscyplinarnego i jaki mają one charakter – błędu w ustaleniach faktycznych, czy obrazy prawa materialnego.

Również zapis wyjaśnień obwinionego jest wyjątkowo chaotyczny, choć tu już trudniej ocenić, czy jest to skutek niskiej jakości sporządzenia protokołów (w tym, nie zadania pytań, które ułatwiłyby wyjaśnienie podstawowych okoliczności sprawy), czy brak precyzji w wypowiedziach L. M., czy też, co najbardziej prawdopodobne, suma obu tych wad.

Bezspornie obwiniony kwestionował w środkach odwoławczych fakt zawieszenia go w czynnościach radcy prawnego, lecz dopiero ustosunkowując się do treści swej skargi na rozprawie kasacyjnej, wtrącił wzmiankę, iż nie otrzymał nigdy odpisu uchwały rady OIRP w [...] z dnia 10 czerwca 2011r. Rozmowy telefoniczne przeprowadzone z OIRP w dniu 19 września 2017r. (vide notatki z tego dnia) potwierdziły tę okoliczność.

Jak wynika z wyjaśnień obwinionego, mając uprawnienia do wykonywania zarówno zawodu adwokata, jak i radcy prawnego, postanowił zawiesić jedną z tych działalności. Dalej miało dojść do trudno zrozumiałych dla Sadu Najwyższego pomyłek ze strony obwinionego i OIRP, które skutkowały wydaniem przywołanej wyżej uchwały, choć intencją obwinionego nie było zwieszenie go w prawach do wykonywania zawodu radcy prawnego. Tak więc obwiniony funkcjonował nadal w zawodzie radcy prawnego, będąc przekonany, że zawieszono go w prawach wykonywania zawodu adwokata.

Wyżej przedstawiona wersja zdarzenia, choć jak wydawałoby się mało logiczna i mało prawdopodobna, znajduje mimo wszystko pewne potwierdzenie w ustalonych faktach:

- to bowiem obwiniony sam wystąpił z wnioskiem o zawieszenie go w czynnościach zawodowych, nie mogąc być aktywnym członkiem dwóch korporacji,
- obwiniony do chwili obecnej nie otrzymał odpisu uchwały OIRP,
- obwiniony w dniu 2 stycznia 2012r. podpisał z M. sp. z o.o. umowę o pracę w charakterze radcy prawnego,
- pomimo trwającego zawieszenia obwiniony opłacał składki członkowskie OIRP w pełnej wysokości,
- jak twierdzi obwiniony, nigdy nie wykonywał zawodu adwokata.

W tej sytuacji stwierdzić należy, że dla możliwości przypisania obwinionemu popełnienia zarzuconego czynu, najistotniejsze stało się ustalenie, czy obwiniony wiedział o tym, że jest zawieszony w prawie do wykonywania zawodu radcy prawnego. Na etapie postępowania przed Sądem Dyscyplinarnym Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...] oraz Wyższym Sądem Dyscyplinarnym Krajowej Izby Radców Prawnych ustalenia takiego nie dokonano. Przyjmując zapewne jako oczywiste, że obwiniony znał treść uchwały z dnia 10 czerwca 2011r. Informacje zawarte w notatkach z dnia 19-tego września 2017r. podważyły jednak poprawność tego ustalenia. Notatki te jednak nie mogą być wprost potraktowane jako dowód w sprawie, a jedynie jako informacja o istnieniu dowodów na daną okoliczność. Stąd nie było możliwości wykorzystania ich wprost przez Sąd Najwyższy do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy (niezależnie od najdalej idących wątpliwości co do możliwości prowadzenia postępowania dowodowego na etapie postępowania kasacyjnego).

Mając na uwadze powyższe, koniecznym stało się uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu Krajowej Izby Radców Prawnych do ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd ten winien ustalić przede wszystkim to, czy obwiniony wiedział lub powinien wiedzieć na podstawie okoliczności zdarzenia o tym, że jest zawieszony w wykonywania zawodu radcy prawnego. Ustalenie to zdeterminuje dalsze procedowanie w sprawie i będzie miało

kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy dyscyplinarnej radcy prawnego L. M.

Ewentualnego doprecyzowania wymagać może też prawidłowa nazwa wymienionego w zarzucie podmiotu zatrudniającego obwinionego.

Kierując się przedstawionymi względami. Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

kc